

heer een matig bestaan te verwerven, dat er in Indië te weinig en hier te veel artsen zijn, heb ik gemeend goed te doen, het bovenstaande ter kennis te brengen, mij gaarne bereid verklarende, alle gewenschte nadere inlichtingen te geven.

Rotterdam, 20 Augustus 1915.

F. D. A. C. VAN MOLL.

HET BEROEPSGEHEIM VAN DEN OFFICIER VAN GEZONDHEID.

Waar dit onderwerp in de laatste weken aan de orde is, komt het mij voor, dat één belangrijk punt over het hoofd gezien wordt. De militairen heeten te hebben recht op vrije geneeskundige behandeling; die uitdrukking is onjuist; het geldt hier geen recht; die geneeskundige behandeling wordt niet gegeven in het belang van den militair, maar in dat van den staat. (In het voorbijgaan zij opgemerkt, dat het recht op vrije geneeskundige behandeling voor de vrouwen en kinderen niet is een meer of minder consequente uitbreiding van een „recht” van den militair, maar iets principieel verschillends). De staat stelt dokters aan, om zijn militairen in behoorlijken staat van strijdvaardigheid te onderhouden, evenals hij paardenartsen aanstelt voor zijn paarden en ingenieurs voor zijn kazernes, forten en schepen.

Het beroepsgeheim van den arts nu berust op de hoedanigheid van dezen als de vertrouwensman van zijn patiënten; maar de officier van gezondheid is niet de vertrouwensman van den patiënt, maar van den staat, die hem aanstelde in zijn belang, niet in dat der militairen (gelijk hij dat doet tegenover een paard en een schip, die geen eigen belang hebben), al dekken die twee belangen elkander nu toevallig.

Ik weet wel, dat met deze opmerking de moeielijkheid niet is opgelost; het was integendeel zelfs mijn bedoeling, aan te toonen, dat zij nog iets moeielijker is, dan men zich algemeen schijnt voor te stellen.

's-Gravenhage, 21 Augustus 1915.

Dr. D. SNOECK HENKEMANS.

EEN GEVAL VAN HYPOPINEALISME.

Naar aanleiding van het in het nummer van 21 Augustus beschreven geval van hypopinealisme, zou ik gaarne den heer PETERS willen vragen, waarom hij de mogelijkheid van een gezwel der bijnier, door deze niet te noemen, geheel uitsluit.

FALTA noemt eenige gevallen uit de literatuur, waarbij hyperfunctioneerende gezwellen van de bijnierschors in het kinderlijke organisme eveneens abnormaal snelle lichaamsontwikkeling, abnormalen haargroei en voortijdige ontwikkeling van de geslachtsdeelen gaven. Weliswaar ontbrak hierbij de vetzucht zelden, maar toch in enkele gevallen.

Een grooter gezwel (GRAWITZ-gezwel misschien?) zou hier, door druk op de nier, de haematurie, het eiwit en de cylinders kunnen verklaren. De polynucleose, die WESTPHAL in dergelijke gevallen vond, als verschijnsel der hyperfunctie van het chromaffine weefsel, beschouwt FALTA als een tijdelijken prikkelingstoestand van dit weefsel door het groeiende schorsgezwel.

In elk geval schijnt mij een gezwel van de bijnierschors niet geheel uitgesloten, temeer daar de hersenverschijnselen zoo gering zijn.

Amersfoort, Augustus 1915.

D. VAN WALREE.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Geneeskundige onderzoekingen der arbeidsinspectie in 1913.

Onze redactie mocht een exemplaar ontvangen van het verslag omtrent de geneeskundige onderzoekingen der arbeidsinspectie in 1913 en mededeelingen omtrent